

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

LA COL·LECCIÓ DE VARIETATS TRADICIONALS DE FRUITERS A SA CANOVA

IRFAP Institut de Recerca i Formació Agrària i Pesquera. Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.

Col·laborador: Jopo GmbH

1. Introducció

La Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca persegueix un objectiu molt clar: la creació i la conservació d'una col·lecció de fruiters tradicionals per preservar un patrimoni genètic i cultural important. La Conselleria i el seu col·laborador, Jopo GmbH, coincideixen en el fet de que la conservació, la caracterització i el manteniment dels recursos fitogenètics són de gran importància i interès per al futur de l'agricultura de les Illes Balears.

La finca agrícola de Sa Canova des de fa anys ve col·laborant amb l'IRFAP per al desenvolupament d'experiències, la divulgació i el manteniment de varietats tradicionals d'arbres fruiters.

En aquest context, la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca i l'entitat Jopo GmbH tenen objectius en promoure la divulgació i el manteniment de varietats tradicionals que s'aconsegueixen amb l'actuació coordinada de les dues parts, i que se centren en els cultius que es detallen a continuació.

L'objectiu del present assaig és el manteniment d'una col·lecció de fruiters, ametllers i garrovers tradicionals de Mallorca.

2. Metodologia

2.1 Ubicació

Polígon: 15

Parcel·les: 332

Terme municipal: Sa Pobla

Ús: terra llaurable

2.2 Conreu

El sistema de conreu és tradicional i se centra en el manteniment de les diferents espècies vegetals. Les feines de conreu es dirigeixen al maneig dels sòl, a l'aplicació dels tractaments fitosanitaris, reg de suport i podes de manteniment.

GARROVER

Col·lecció de varietats locals de garrovers. Representada per 11 varietats d'interès agronòmic. Aquestes varietats són fruit d'un exhaustiu treball de prospecció:

Nom comú varietat	Nom comú varietat
Algerina	Matalafera
Rossa	Llucmajorera
Sitjoles	Negrilla
Bauçana	Santa Maria
Fot Garrover	Roja
Valenciana	Rojal

Així mateix, existeix una col·lecció de garrovers seleccionats pel seu elevat rendiment de garrofi (35 arbres).

AMETLLER

A la finca de Sa Canova en podem trobar una important col·lecció de varietats locals de les Illes Balears. Igualment hi ha una petita col·lecció de varietats de recent introducció per tal d'estudiar el seu comportament agronòmic.

Nom comú varietat	Nom comú varietat	Nom comú varietat
Jordi	Pintadeta	Fanereta
Bord d'en Pep Jeroni	Andreu	maxina
Pons	Vinagrillo	Binissalem
Bord de Santa Maria	Fita	Lluca
Dueta	Taiatona	Trapa
Sicília	Caragola	Guarim
Bord Raiguer	Torres	Ceba
Verdereta	Pou de Felanitx	Bolic
Beyrita	Canaleta	Pere Xina
Agrina	Corona	Vivot
Alzina	De la vara	Mollar (Selva)
Andreu	Rutlo	Viveta
Mare de Deu	Poteta	Vera
Totssolets	Cantaros	Horrach
De l'engany	Mollar	Vivot
Capirons	Duran	Filau
Viver	Primerenc de Santa Maria	Den Ribes
Pou Gaspar	Desmai Victòria	Garrigues
Desmai Llangueta		

Varietats d'ametller de nova introducció (considerat per al testimoni)

Nom comú varietat	Nom comú varietat	Nom comú varietat
Antonieta	Glorieta	Blanquerna
Marta	35L	Tarrago
Ferragnes	Desmai Victòria	Marinada

Masbovera / Glorieta

Cristomorto

Vayro

VINYA

A la finca Sa Canova hi ha una col·lecció de varietats locals de vinya empeltades damunt diferents peus amb l'objectiu d'avaluar el seu comportament agronòmic com a requeriment previ per a la seva autorització:

Vinater blanc, damunt peu: P1103
Esperó de gall, damunt peu: P1103
Jaumillo, damunt peu: P1103
Argamusa, damunt peu: P1103
Escursac, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103
Vinater tinto, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103
Gorgollassa, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103
Giró negre, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103
Malvasia, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103
Giró blanc, damunt peus: 110-R; 41B; 161-49; P1103

FRUITERS TRADICIONALS

A la finca Sa Canova s'han recollit una col·lecció de diferents varietats de fruiters tradicionals (tres peus per varietat).

Pomeres. 15 varietats.

Nom comú varietat	Nom comú varietat
Del Ciri Vermell	Del Ciri
Marinera	Niela
Jesusa	Sant Joan
Nespla	Cor gelat
P. Mora	Vermella Sant Pere
Sant Joan Vermella	Valenciana
De la Rosa Primerenca	Guillema
Fogassa	

Pruneres. 15 varietats.

Nom comú varietat	Nom comú varietat
Frare Roig	Japonesa groga
Japonesa vermella	Fresa
Cor de Bou	Mamelitos
Claudia Verda	Plàtan
De coll brocal	Buscareta Vermella
De Capoll Llarg	De Cirera
De l'eixut	Modroya
De la sang	De Collet Vermell

De Sant Joan
De Frare Verd

De Frare blanc

Cireres. 5 varietats

Nom comú varietat
Del Sarró
Camosa

Nom comú varietat
De Capellà
Blanca

Pereres. 10 varietats

Nom comú varietat
Marquesa
De la cuina
Permanyer de Sóller
Moreta
D'aigua primerenca
Pera Perot

Nom comú varietat
Fina
Perot
D'aigua
De la Nau
De la Reina
Pera de Sant Joan

Albercoquer. 8 varietats

Nom comú varietat
Bord capona
Galta vermella
Moscatell
Inquer

Nom comú varietat
Morro de bou
Lluentó
Taronjal